

(Nie)obecność

Wyznaczona w przestrzeni ekspozycyjnej instalacja przygotowana na tę wystawę dotyczy zjawiska, które można odczytywać jako wizualną metaforę wydarzeń w Hiroszimie i Nagasaki i służy jako przestrzeń do refleksji.

Uważa się, że podczas wybuchów bomb atomowych emisja ciepła i promieniowanie były tak silne, że w miejscach, gdzie znajdowali się ludzie i określone przedmioty, powstały ciemne plamy powtarzające ich kształty niczym cienie. Do Muzeum Pokoju w Hiroszimie przeniesiono fragment kamiennych schodów, na którym widoczny jest cień osoby, która w chwili eksplozji siedziała przed wejściem do Banku Sumitomo. Chociaż cały czas prowadzone są badania na temat tego zjawiska, cienie postaci, przynajmniej w wymiarze symbolicznym, w świadomości społecznej zaczynają funkcjonować jako utrwalenie śladów przeszłości. W instalacji *(Nie)obecność* przygotowanej na wystawę *Hiroszima, Nagasaki. W cieniu tragedii* cienie pojawiające się na ścianach krzyżują się z cieniami osób odwiedzających wystawę, tworząc rodzaj niemego spektaklu. Poprzez tę wizualną opowieść mającą w przestrzeni sylwetki stają się równocześnie nośnikami pamięci i hołdem dla ofiar wydarzeń w Hiroszimie i Nagasaki oraz dla ofiar innych wojen, konfliktów i tragedii. Obecność tych osób, które pamiętają, pozwala zachować pamięć o tych, które zginęły.

Podczas wybuchu świątynia należąca do kompleksu świątynnego Hōsenbō w Hiroszimie uległa całkowitemu zniszczeniu, przetrwał natomiast znajdujący się na tym terenie miłorząb japoński (*Ginkgo biloba*). W tym samym mieście, w ogrodzie Shukkei-en jedynym drzewem, które przetrwało katastrofę nuklearną, był liczący obecnie ponad 200 lat miłorząb. Katakлизм przeżyły także cypryśnikowce (*Cinnamomum camphora*) rosnące w pobliżu świątyni Sanno Shinto w Nagasaki. Wkomponowane w instalację rośliny, wyrastając spod gruzów, stanowią odniesienie do *hibakujumoku* – tak właśnie w Japonii określa się drzewa, które przetrwały ataki atomowe w 1945 roku. Kontrastująca z szarością zieleń staje się symbolem nadziei, będącej równocześnie impulsem do szerzenia pokoju i wiary w lepsze jutro.

(Im)presence

The installation designated in the exhibition space, prepared for this exhibition, refers to a phenomenon that can be read as a visual metaphor of the events in Hiroshima and Nagasaki.

It is believed that during the atomic bomb explosions, the heat and radiation emissions were so strong that dark spots resembling shadows were formed in places where people and certain objects had been located. A fragment of stone stairs with the shadow of a person who was sitting in front of the entrance to the Sumitomo Bank at the time of the explosion was moved to the Peace Museum in Hiroshima. Although research on this phenomenon is still ongoing, the shadows of such figures, at least symbolically, are beginning to function in the public's awareness as a form of fixing traces of the past. In the installation prepared for the exhibition *Hiroshima, Nagasaki. In the Shadow of Tragedy*, entitled *(Im)presence*, the shadows on the walls overlap with the shadows of visitors to the exhibition, producing a kind of silent spectacle. Through this visual story, the silhouettes looming in space become both carriers of memory and a tribute to the victims of the events in Hiroshima and Nagasaki, and of other wars, conflicts and tragedies. The presence of those who remember enables us to preserve the memory of those who died.

During the explosion, the main hall in the Hosenbo temple complex in Hiroshima was completely destroyed, but a Japanese ginkgo (*Ginkgo biloba*) growing on its grounds survived. In the same city, in the Shukkei-en garden, the only tree that survived the nuclear disaster was a ginkgo that is now over 200 years old. The disaster was also survived by camphor trees (*Cinnamomum camphora*) near a Sanno Shinto shrine in Nagasaki. The plants included in the installation, growing from under the rubble, are a reference to *hibakujumoku*, which is what trees that survived the atomic attacks in 1945 are called in Japan. The green contrasting with the gray becomes a symbol of hope, which is also an impulse to spread peace and faith in a better tomorrow.